

Ca-Nostra

EPOCA SEGONA
ANY VI : NÚM. 79

SETMANARI MALLORQUI
Inca, 26 de Joriol 1924

Redacció Administració
Murta, 5. - Inca

Origen del Patronatge dels SANTS ABDÓN I SENNEN damunt la vila d'Inca

Es una tradició, que reconten sovint els panerigistes dels Sants, que un any fent rogatives, la Rda Comunitat Parroquial d'Inca, per implorar la Misericordia Divina per l'extingiment de calamitats públiques, a l'entrar en la església la processó, els primers que, cantaven la lletania dels Sants, sense estar convenguts, ni estar els noms gloriosos de nostros Sants Màrtirs a les lletanies litúrgiques, per tres distintes vegades esclamaren, *Sancti Abdón et Sennen, orate pro nobis*. I d'aquí vengé que'l Clero i el poble amb sos Jurats, regoneixent amb això una senyal de protecció singular, los proclamaren Patrons de la vila d'Inca.

D'una Crònica d'Inca que escrigué en el sigle XVI el Dr. Mossèn Juan Bautista Binimelis i que restà inèdita fins a l'any 1903, tenim notícies bastant concretes de l'origen de l'elecció dels nostros Patrons, puis los dedica llarguíssimes parrafades.

Segons aquest Historiador, els mateixos motius i per idèntiques calamitats, els habitants d'Arlés i els d'Inca varen invocar la protecció dels Sants Abdón i Sennen.

Els de allà per veure-se a una vall de Vallespir, en mig de dues altíssimes mon-

tanyes dels Pirineus, quotidianament combatuts de tempestats de trons i llamps, d'aigats i inundacions, pedrades i altres injúries que per l'aire baixaven amb tanta fúria que, a voltes, pareixia que el món s'anava a fondre i acabar; i per sortir-los del desert molts d'animals selvatges que tot ho devoraven i consumien i s'enportaven a sos caus els minyons de mamella i los se menjaven.

Una cosa parescuda passà a Inca. De les montanyes de Selva i Lluch, termes que aleshores perteneixien a la Parroquia d'Inca, davallen dos barrancs o torrents, l'un per la part de Selva i l'altra per la de *Cova Negra*. Aquests dos torrents que van serpentejant per dins el territori d'Inca, allavors venien molt caudalosos per falta de cultiu, i per les grans neus que es posen a les montanyes de Lluch, i per les moltes pluges cridades pels grans boscs, a voltes s'esdevenia que les revengudes d'els torrents causaven grandíssims danys a les terres d'Inca.

Un altra cosideració exposa En Binimelis que ve a ser tot semblant a la necessitat de la vila d'Arlés. La proximitat d'Inca a les montanyes de Lluch i an els boscatges de Selva, que estaven deserts per viure-hi gran varietat d'animals malignes, com el cèrvol i el porc selvatge qui assolaven els sembrats.

Donen grans indicis de la feretat d'aquella abrupta natura, els noms que encare

es retenen de bastants de llocs de la muntanya, com *Es Barracar* de barranc, *Selva* de selvatge, *Cova Negra* etc.

Els nostros antics d'aquella època que sabien per la tradició i per l'experiència que son poble estava subjepte a tals infortunis i, sobretot: a pedrades, gels i tempestes desfetes de trons i llamps, prengueren per Patrons d'Inca, en votació dels Jurats de la vila, els Màrtirs de Pèrsia, Sants Abdòn i Sennen, com ja ho havien fet els habitants d'Arlés i de tot el Comtat del Rosselló a l'arribada dels *Cossos Sagrats* an aquella terra.

Mossèn Josep Barbarí, qui escrigué la vida de la nostra Venerable, diu que es veneren com a Patrons d'Inca desde l'any 1370. En Binimelis fa constar que en el seu temps, sitgle setze, a la Església Major d'Inca hi havia una capella particular baix la invocació dels Sants Patrons, Abdòn i Senen, dels quals els Jurats de la vila (Ajuntament) eren els obrers i patrons i que tenien gran cura en adornar dita capella, que existia dedicada als Sants desde'l principi de la construcció de la Església. Noti el lector, no era la suntuosa església i magnífica capella que hi ha actualment, sino unes més primitives que en 1706 foren enderocades.

Ara tornant a la tradició amb que hem comensat aquest capítol, volem fer observar que no es contradiu amb aquestes notícies, sino que es completen i colaboren.

La exposició dels perills que efectaven a Inca donen una idea de l'estat de *angunia* i de *pregària* de sos habitants, i es provable i natural que les rogatives públiques, que diu la tradició que feien a Inca, fosen per l'extingiment de les seves calamitats. Per altra part, la fama dels miracles que obraven a Arlés els Sants Màrtirs, s'estenia i era arribada aquí, i es molt llògic deduir que un impuls de salvament, tant propi dels qui perillen o naufragen, inspiràs, inconscientment, als Primetxers de la Comunitat Parroquial la triple invocació del noms ve-

nerables de Abdòn i Sennen donant origen al seu gloriós Patronatge.

MIGUEL DURÁN.

De «Goigs i notícies històriques»

LA BANDERA DE LA FESTA

Un embat de primavera
per l'estiu voltetjà
i ha florit una bandera
al bell cim del campanà.

Tothom alsa'l cap i mira,
tothom la mira i sonriu,
qu'ella es la primera espira
de la festa del estiu.

Es la flor d'una alegria
que's bada una volta a l'any
i el poble quant la destria
oblida penes i guany.

Ella escampa falaguera
mil promeses per dema...
Oh, benhaja la bandera
que floreix al campanà!

* * *

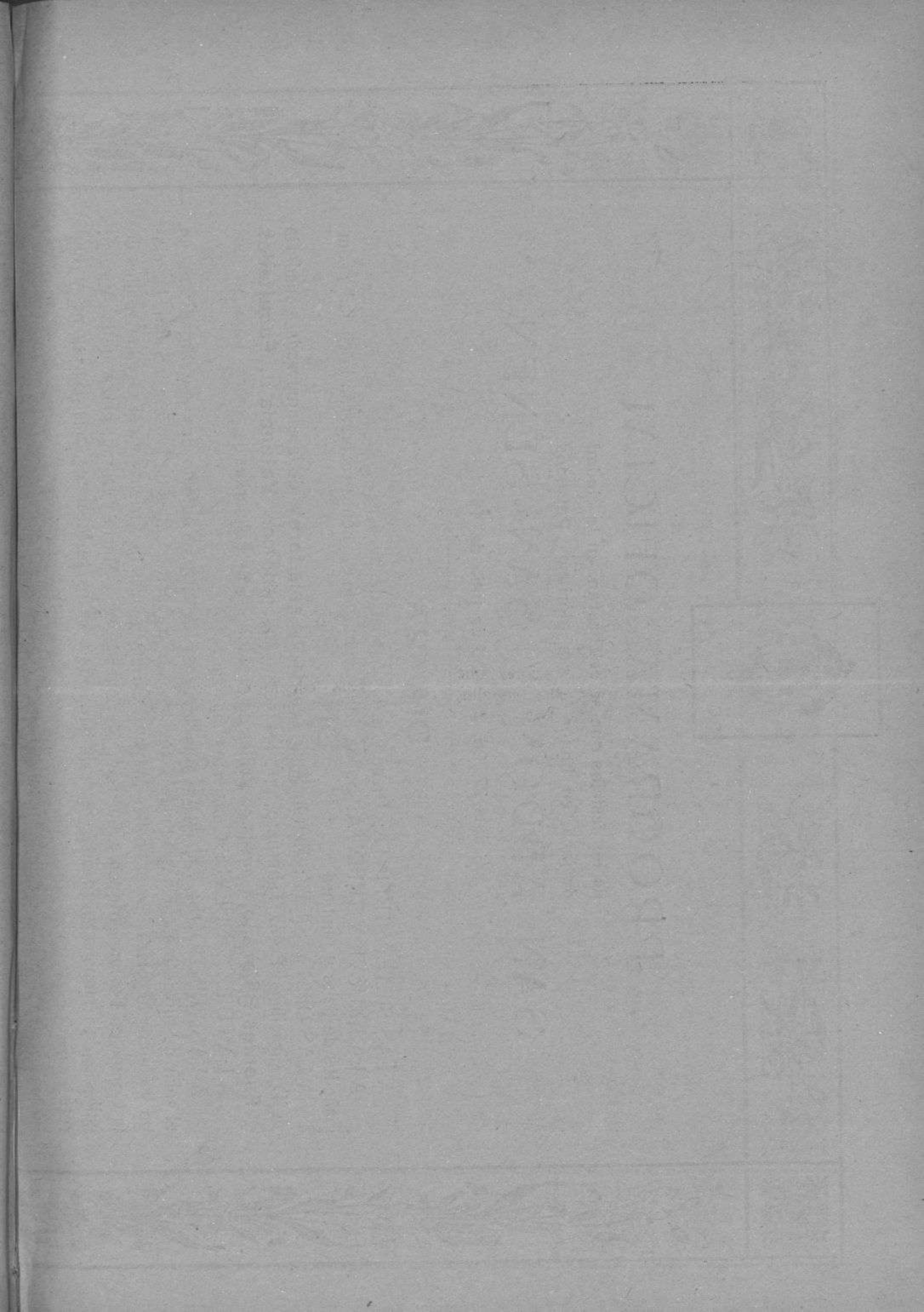
¡Quina agradosa vuitada
comensa avui pe'l jovent,
d'alegria atrafegada,
d'esperança en quart creixent!

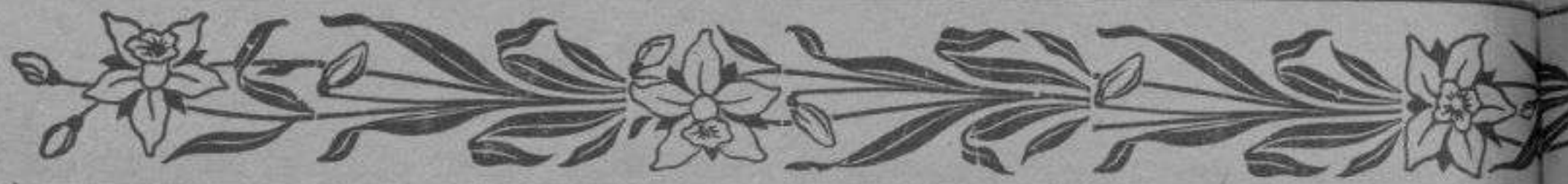
Els flocs ab les castanyetes
es cert que faràn bon joc;
les cases seràn ben netes
sense res fora de lloc.

A plassa faràn rotlades
i sembraràn pinotells,
i ab bassines enflocades
sortiràn els bergantells.

Sortiràn a fer les taules
rumbetjant flocs de satí
i posaràn a les baules
murta fresca el dematí.

Per l'altar de la Patrona
els floquets ja estan en flor,

PROGRAMA OFICIAL

de los festejos que se celebrarán, en la ciudad de Inca, en honor a sus gloriosos Patronos

SAN ABDÓN Y SAN SÉNEN

los días 27, 28, 29 y 30 de Julio de 1924.

DIA 27

A LAS SIETE Y TREINTA: Diana por dos bandas de música.

A LAS NUEVE Y TREINTA: Salida de los cabezudos, quiénes recorrerán la ciudad acompañados de gaita y tamboril.

A LAS DIEZ Y SIETE: Extraordinaria corrida de **seis toros**, de la renombrada ganadería de D. Giraciliano Perez Tabernero, por los reputados matadores **Valencia II, Facultades y Fuentes-Bejarano**, con sus cuadrillas de picadores y de banderilleros.

A LAS DIEZ Y NUEVE: Conciertos musicales.

A LAS VEINTIDOS: Cabalgata, con carrozas alegóricas y automoviles. Se organizará en el solar destinado a escuela graduada y seguirá este trayecto: Calles de Lloseta, Santo Domingo y Comercio, plaza Mayor, calles Mayor y Sirena, plazas de Oriente y del Organo, calles de la Campana, Fortuna, Mayor, Comercio, Mercado, Angel, Murta y Borne, plaza de la Virgen, calles de la Campana y Fortuna, plaza de la Iglesia y calles de Mesones, San Bartolomé y Du-reta.

de música, en el campo del F. C. Constancia.

A LAS VEINTIDOS: Gran concierto por el aplaudido orfeón «L'Harpa d'Inca» y otra entidad musical, en el teatro principal de esta ciudad.

La entrada general será gratuita.

====
DIA 29
====

A LAS DIEZ Y OCHO: Reparto de socorros a los pobres en la Casa Consistorial, música y cucañas.

A LAS VEINTIUNA: Solemnes completas y seguidamente baile de la típica **revetla** por distinguidas parejas.

A LAS VEINTIDOS: Conciertos musicales, en las plazas Mayor y de la Iglesia.

====
DIA 30
====

A LAS NUEVE Y TREINTA: Solemne procesión pública. Acto seguido, en la iglesia parroquial, Misa Mayor cantada por el orfeón «L'Harpa d'Inca», corriendo el panegírico a cargo de D. Rafael Aguiló Presbítero, hijo de esta ciudad.

A LAS DOCE: Carreras de niños, hombres y caballerías, en el campo llamado «Blanqué de Can Ripoll».

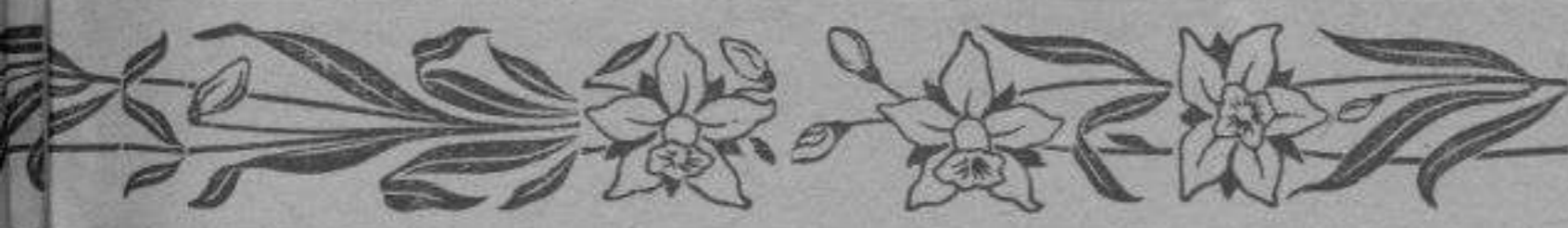
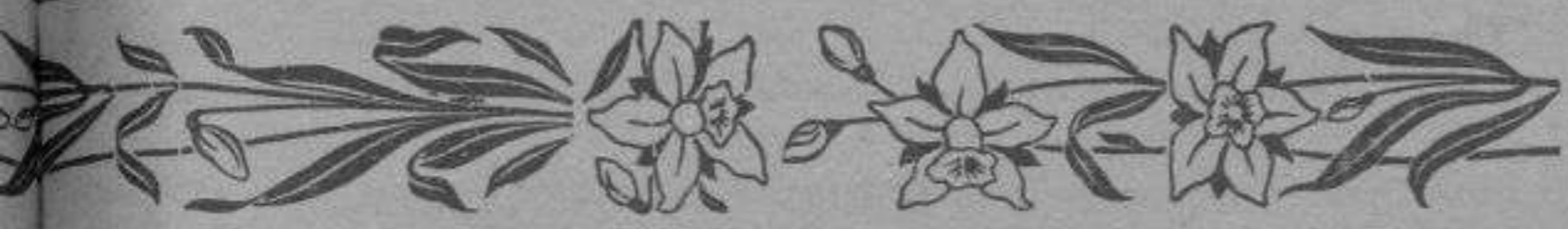
A LAS DIEZ Y OCHO: Grandes conciertos por la banda de música del Regimiento de Inca, y por las civiles que dirigen D. Onofre Martorell y D. Magín Vives, y baile al estilo del país.

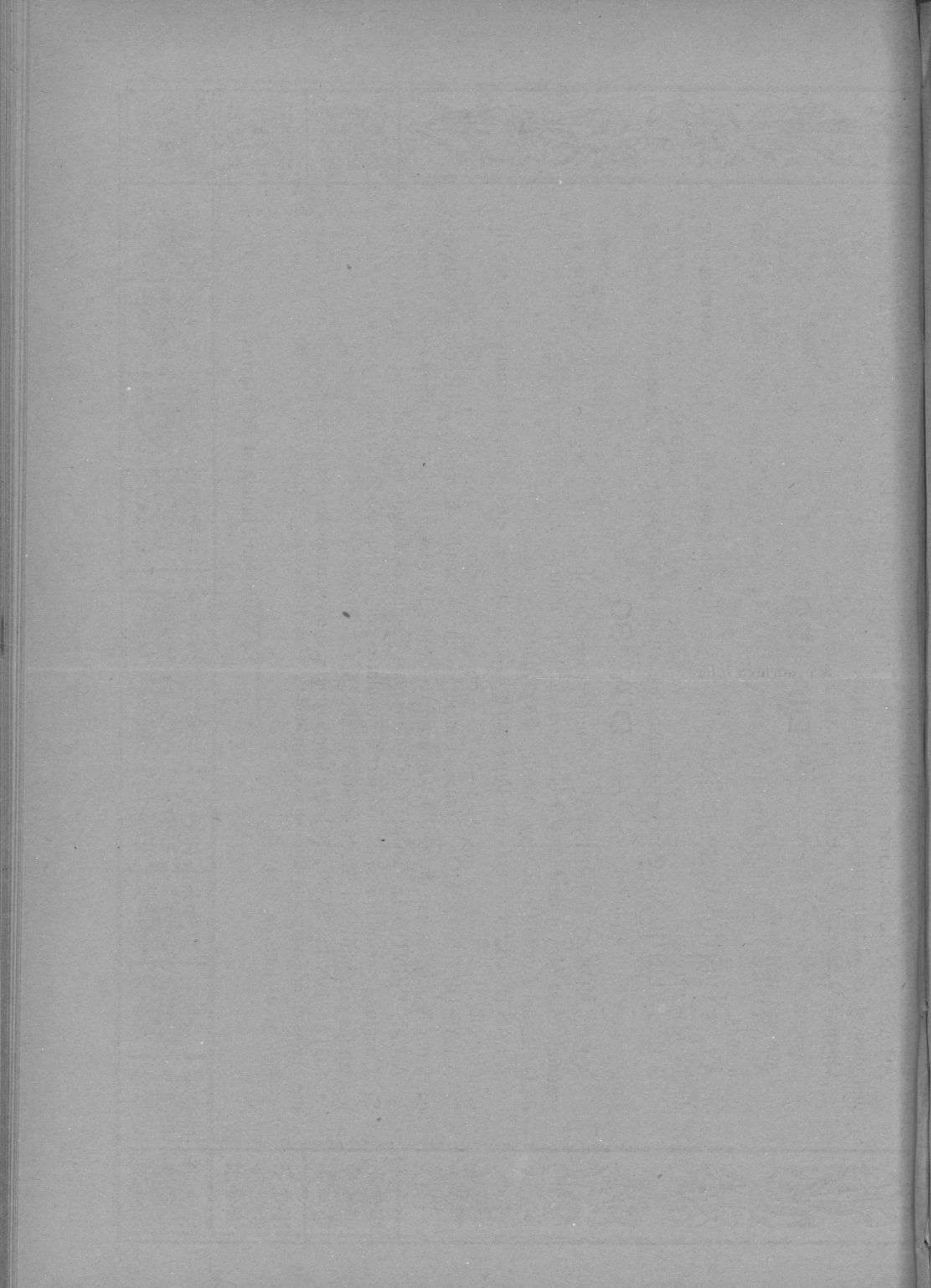
A LAS VEINTIDOS: Disparo de un hermoso castillo de fuegos artificiales por el pirotécnico Sr. Campos, y seguidamente, conciertos populares por las expresadas bandas, y bailes regionales, en las plazas Mayor, de la Iglesia y calle de Comercio.

NOTA.—Los días 27, 29 y 30 habrá iluminaciones, concediéndose los siguientes premios a las fachadas que estén artísticamente adornadas e iluminadas: 1.º de 100 pesetas.—2.º de 75.—3.º de 50.—y 4.º de 25.

Inca 21 de Julio de 1924.

La Comisión Municipal de Fiestas.

i a completes una estona
tothom anirà, de cor,

Posa'l bellveure esponera,
creix més tendre l'or del brui
i desclou l'aufabaguera
floreïnes a cada ui.

Els festers replens d'estelles
a la nit faràn claror
i esclafiràn les rodelles
amb estels de tot color.

Les músiques ofegades
dins la remor de la gent,
callaràn, acovardades
p'els couets alsats rebent.

I vendràn les corregudes,
sol i carros envelats,
canyes verdes revengudes
amb els pollastres penjats...

Enguany les sitges son plenes,
els fadrins bé quedaràn.
i meteïxes a dotzenes
les fadrines ballarán...

* * *

I amunt, dins la claror pura
la bandera s'estremeix,
amb un calfret de ventura
que p'el poble s'espargeix.

I el poble canta i espera,
espera un bé que vendrà...
la bandera! la bandera
fa tremola al campanà

MARIA ANTONIA SALVÀ

Bolletí de L'HARPA d'INCA

NOUS SOCIS PROTECTORS

- 46 Don Felicià Piñol, Registrador de la Propietat.
- 47 Don Miquel Mir Jaume, Propietari.
- 48 Donya Francisca Gilabert de Mir.
- 49 Don Gabriel Homar Llabrés.

L'amic fotograf, don Bartomeu Payeras, ha tret una artística fotografia dels or-

feonistes que ha regalada a «L'Harpa» amb ric marc, per tenir a la casa social. Gràcies, Sr. Payeras, de part de la Junta.

La Premsa de Ciutat encara parla de «L'Harpa d'Inca». A més de les detallades ressenyes que feren els periòdics diaris, tots han publicats articles encomiàstics. «La Almudaina» un firmat per J. Bauzá. «Correo de Mallorca» un altre pel nostre protector Mossèn Josep Aguiló. «El Dia» a les *Anotaciones* que signe R. o sia don Rafael Ramis. I «La Última Hora», que com saben nostros lletgidors, dugué en son editorial «Una Obra Cultural» referint-se a nostra actuació. A tots agraïdíssims.

Dilluns vinent, segon dia de festes patronals, nostro Orfeó donarà un concert en el Teatre d'Inca, alternant amb una altra entitat musical, a compte de l'Ajuntament. L'entrada general serà gratuïta.

En el número passat per una errada de impremta diguerem que una comissió de l'Orfeó Mallorquí havia visitat nostre President en el Líric, quand se volia dir que era una comissió de L'Orfeó de La Protectora. Val per rectificació.

Cronica d'Inca

Dia 6.—A Sant Francesc es fa la festa del Beat Ramon Lull precedida de una solemne novena Hi predicà Mossèn Francesc Garau. S'hi veu més gent que els altres anys. A poc poc, aquí també vendrà la reevindicació del Sabi i Sant mallorquí, glòria de les lletres catalanes.

Dia 7.—S'embarca per Africa i amb destí a la plaça de Melilla el Tinent Coronell D. Bernadí Mulet, essent molts els amics que anaven a despedir-lo. Molt dessitjam a tant bon amic salut i sort en son nou destí.

Dia 10.—Els aubarcocs per assecar es paguen a 7 pessetes i mitja.

—El bessó a nostre mercat ha tornat tenir puja, pagant-se a 150 pessetes el quintà.

Dia 13.—Se fa la festa de Sant Bonaventura en la esglèsia de Sant Francesc, predicant-hi el novell Pare franciscà destinat en aquest convent Rnt. Cristofol, Esteva.

Dia 19.—En la capella del convent de la Caritat, es fa la festa de son Fundador Sant Vicens de Paül amb molta de Solemnitat i alegria de les bones religioses. Ha fet el panegíric del Sant Mossèn Antoni Font Vicari de Biniamar.

Dia 20.—En la Parròquia hi ha la festa de la Mare de Deu del Carme, solemnement. Canta les glòries del Carme el Pare Munar dels SS. CC.

—La Societat colambròfila palmesana organiza un concurs alat, i en aquest fi porta a Inca 480 coloms missatgers que amolla desde el camp de futbol La Constància, a presència de numerós públic i de les Autoritats locals.

L'amollada va esser un espectacle hermosíssim que admirà per la seva rapidesa en que foren els missatgers a Ciutat, uns deu menuts, demanera que el Jurat no pogué fer-se càrreg dels aguanyadors i demà se repetirà la cursa colombrina.

Dia 21.—Convidats per donya Severa Madariaga, hem assistit als exàmens del seu centre docent, com a fi de curs.

Les aprofitades nines mostraven a la nombrosa concurrència un bell caudal de coneixaments gramaticals i aritmètics que recompensen a la notable profesora de son penós treball de curs.

Després el Rector i el Batle, que presidien l'acte, feren el repartiment de premis, que eren valiosos.

Els concurentes foren obsequiats amb un esplèndic refresc.

—Sabem que don Miquel Pujadas, ha comprada la casa de la confiteria del carrer del Born a son propietari don Gaspar Marià Aguiló.

Dita compra l'ha feta el Batle a compte seu per raons de legalitat, però amb l'intenció de passar-la a l'Ajuntament per verificar l'adressament del carrer de la Murta, i així evitar el perill constant d'aquesta cantonada per tanta classe de veïcols com passen per aquí.

Amb censura eclesiàstica

Vida Municipal

Arbitris municipals.— Després d'estar de manifest an el públic, a la Secretaria de l'Ajuntament, les noves tarifes dels arbitris i els plecs de condicions, dimecres a vespre, comensà sa subasta que se fa per onse mesos, o sia, de 1.er Agost d'aquest any fins a 30 de Juny de 1925.

Dijous se remataren els arbitris de la carniceria i de la pescateria i de la plassa d'animals de ploma.

Anit, dissapte, seguirà l'encant dels esmentats arbitris

Festes Patronals —Demà diumenge, ab motiu de la cursa dels toros, la companyia de Ferrocarrils de Mallorca ha dispost els ssgüents trens extraordinaris;

De Palma a Inca

A les 14'45.

D'Inca a Palma

A les 20'15 i a les 23'30.

D'Artà a Inca

A les 15 (la una de la tarde)

D'Inca a Artà

A les 21'40.

De Felanitx a Inca

A les 11'40.

D'Inca a Felanitx

A les 23'30.

Per ajudar a l'organizació de la colcada el Tinent-Coronell Sr. Coll, Cap accident al del Regiment d'Inca, ha nomenat al Capità D. Miquel Salom i a dos oficials.

Ab el mateix fi, el Sr. Batle designà a D. Josep Noguera i a D. Arnau Sastre, oficial de Correus.

Els focs artificials s'amollaràn al dia 30, a les deu de la nit, en la gran plassa del bestia.

Finalment, tenim notici de que hi ha molts de premis o joies per les tradicionals corregudes que se feràn en el Cós de «Can Ripoll. Veurem qui serà el guanyador dels pollastres.

Un numero més.—Demà, dia 27, a les nou del matí, s'amollaràn 600 coloms missatgers, en el camp de futbol del F. C. Constància

Serà un espectacle atractiu veure partir tants de coloms cap a Palma, punt de sa procedència.

¡Un número més de les festes!

Tip. Duràn.—Inca.